

Hegazti Gripearean foku berriak European

15/01/16

Joan den **2015eko urtarrilaren 7an**, Alemaniako agintariak **Patogenizitate Handiko [Hegazti Gripearean](#) (PHHG) foku berri bat egiaztatu zuten, H5N8 azpi-motakoa**, Rostock udalerriko **zoo batean**. Zehazki, hainbat espezieetako 495 hegaztiren bilduma zegoen barruti horretan.

Hartutako neurrien artean, **berrogeialdian** jarri da zooa eta **57 animalia hil dituzte**. Beste alde batetik, Alemaniako agintariak zooetarako 2005/94 Zuzentarauan xedatutako salbuespenei helduko diete. Horrek, hain zuzen ere, arriskuan dauden zenbait espezie hiltzea saihestuko du, betiere gune estaliren batera eramaten badira bertan isolatuta egoteko, zaintzapean egoten badira eta aldizkako laginketak egiten bazaizkie. Hala, une oro saihestuko da lekuz aldatzea.

Orain arte, **H5N8 azpi-motako 11 PHHG foku** jakinarazi dira European:

- 4 foku Alemanian
- 1 Erresuma Batuan
- 1 Italian
- 5 foku Holandan

Gainera, birusa basoko hegaztietan atzeman da, hala Holandan nola Alemanian.

Gaur egun, **PHHGren H5N8 birusa munduan barrena hedatuta dago**; izan ere, duela gutxi atzeman dute Estatu Batuetan eta 2014aren hasieratik Hego Koreako ustategietan eta Japongo basoko hegaztien artean.

Hemen aurki daitezke Espainian birusa sartzea ekiditeko gomendatutako **biosegurtasun-neurriak**:

1. Oinetakoak aldatzea ekoizpen-hegaztiak dauden nabeetara sartzean.
2. Derrigor erabiltzea apatzak garbitzeko putzuak ustategiaren sarreran eta nabe bakoitzean, maiztasunez berrituko den soluzio desinfektatzailea eta guzti.
3. Ez sartzea kanpoan egon den inolako material edo tresnarik; besteak beste, ohantzeak, lastoa edo beste edozein material.
4. Zuloak itxita uztea eta edateko ura higienizatzea. Lurrazaleko ura ez erabiltzea.

HGri buruzko informazio gehiago nahi izanez gero:

- [HGren zaintza-programa Espainian 2015](#) - MAGRAMA
- [HGri buruzko informazioa](#) - EE
- [HGren gaixotasunari buruzko fitxa](#) - ELIKA

TRACES sistemaren ikuskaritza Espainian

15/01/08

Europako Batzordearen Albaitaritza eta Elikadura Bulegoko (FVO) ikuskatzaile-ekipo batek Espainia bisitatu zuen 2014ko ekainean, agintari eskudunek TRACES sistema egoki erabiltzen zuten ebaluatzeko.

TRACES informatika-sistema integrala da, Europako Batzordearen Osasuna eta Kontsumoa Zuzendaritza Orokorrak kudeatutakoa, eta animalien eta animalia-jatorriko produktuen inportazioa, mugimenduak, esportazioak eta erkidego barneko merkataritza jakinarazteko, ziurtatzeko eta kontrolatzeko balio du.

Mundu osoko operatzaile ekonomikoek (sektore pribatua) eta agintari eskudunek erabil dezakete sare hori. Webaren bidez erabiltzen da, denbora errealean atzera eta aurrera begira aztertzeko animalien eta animalia-jatorriko produktuen mugimenduak.

Honako hauek dira FVOren txostenaren ondorio nagusiak:

- Espainiak agintari eskudunak izendatu ditu TRACES erabiltzeko, animalia-jatorria zein bestelako jatorria duten produktuekin eta animalia biziak. Mugako Ikuskaritza Postuek (MIP) egoki darabilte, batez ere agintari zentralen erantzukizunaren mende daudelako.
- Alabaina, agintari eskudunek autonomia-erkidegoetako animalia-osasuna kontrolatzeko besterik ez darabilte TRACES. Autonomia-erkidegoetako Osasun Publikoko agintari eskudunek sistema ez erabiltzeak eragotzi egiten dubeste estatu kide batzuekin informazioa trukatzea, hil edo berriz inportatu behar diren animaliei dagokienez.
- Oro har, MIPetako eta Tokiko Albaitaritza Unitateetako (TAU) langileek esperientzia dute TRACES sistemarekin: Osasun Publikoko eskualde-mailako agintari eskudunak dira salbuespena, ez baitute sistema erabili; izan ere, ez dute sarbiderik, eta, gainera, ez dute prestakuntzarik jaso. Beraz, Espainiak ez ditu betetzen TRACES erabiltzeko gutxienezko betekizunak hiltegieta eta animalia-jatorriko berrinportazioetarako kontrol ofizialak erregistratzeko.
- Oro har, animalia biziak inportatzeari eta Espainiatik kanpo doazen animali biziak Batasunaren barnean mugitzea dagokionez, TRACES egoki erabiltzen da. Zenbait bidalketa zehatzen jarraipenean atzemandako gabeziek (animalia-jatorriko azpi-produktuak Batasunaren barneko merkataritzarako, berrinportazioak, suntsitzeko produktu-bidalketak, hiltegieta bidalitako animaliak) erakusten dute agintari eskudunen arteko komunikazioa ahula dela eta bidalketen trazabilitatea ez dagoela bermatuta, kontrolak ez direlako TRACESen erregistratzen.
- MIPetan sistema bat dagoezarrita, TRACESen erabilera egokia egiaztatzeko balio duena. Alabaina, datuak erregistratzeko betekizunak, oraindik orain, ez dira kontrolatzen eta betetzen. Ez dago sistema ezaririk, autonomia-erkidegoetako animalia-osasuneko agintari eskudunek TRACES egoki darabiltela egiaztatzeko, merkataritza-agirien kontrolari dagokionez, eta TAUk ere ez du tokiko merkataritzako osasun-ziurtagiriak kontrolatzeko sistemarik. Beraz, gabeziak ez dira denboraz atzematen eta zuzentzen.

[FVOren txostena](#)

2014ko (IAAP-H5N8) hegazti-gripearen eta 2005eko (IAAP-H5N1)en arteko konparazioa 14/12/23

Gaixotasunen Prebentziorako eta Kontrolerako Europako Zentroak (ECDC) argitaratutako artikulubatean deskribatu egiten dira A H5N1 motako Patogenotasun Handiko Hegazti-gripearen (IAAP) eta A H5N8 motakoa European sartzeko moduen arteko berdintasunak eta ezberdintasunak.

2005eko udazkenean, Errumania eta Kroazia izan ziren basoko eta eskortako hegaztien artean A (H5N1) gripearen presentzia jakinarazi zuten Europako lehenengo herrialdeak. 2006ko otsailetik aurrera, azkar hedatu zen Europa erdialde osoan. IAAP (H5N1) 2010ean desagertu zenean, Europako 21 herrialdetako basoko eta eskortako hegaztien artean atzemana zen.

European sartu aurretik, IAAP (H5N1) zabal zebilen eskortako hegaztien eta basoko hegaztien artean, Asian. IAAP (H5N1) Asiako ekialdetik Europara Asia erdialdean zehar hedatzeko arrazoien artean, honako hauekin lotutako zenbait jardueraren nahaste konplexua dago: eskortako hegaztien ekoizpena, hegaztien lege kanpoko garraioa, basoko hegaztiekin zeharka eragindako infekzioak eta migrazio-hegaztien dispersioa. Gaur egun, ez dago azalpen zehatz eta koherenterik, Europako hegazti-ustategietako infekzio-bideei buruz.

IAAP (H5N1) Europa erdialdean bat-batean agertu zenean, 2006an, Errusia mendebaleko hotz-boladekin lotu zen; izan ere, ustez, infektatutako hainbat baso-hegazti mendebalerago bultzatu zituen.

Beste alde batetik, 2014ko azaroaren hasieratik berriz agertu da IAAP A (H5N8) delakoa, Europako lau herrialdetako (Alemania, Holanda, Erresuma Batua eta Italia) eskortako hegaztien artean.

IAAP (H5N8)ri dagokionez, European ukitutako ustategiak barnekoak dira, biosegurtasun ona dutenak, nahiz eta basoko eta eskortako hegaztien arteko zeharkako kontaktua gerta daitekeen, basoko hegazti infektatuek kutsatutako edozein materialen bidez; esate baterako, gorozkien bidez. Hainbat ustategitan, eremuaren sarreratik hurbilen zeuden unitateak izan ziren agerraldiak kaltetutako lehenengoak, eta horrek iradoki dezake birusa (H5N8) instalaziotik hurbileko iturri baten bidez sartu dela.

[Artikulua](#)

INFOGRAFIA: animalien ongizatearena abere-ustategietan 14/12/22

ELIKAk beste infografia bat egin du eta bertan, oso modu grafikoan kontsultatu ahal izango duzu, **animalien ongizateari dagokionez, abeltzaintza-ustategietan zein lege-betekizun bete behar den.**

Animalien ongizatearen arloan, Europako legediak xedatzen du giza kontsumorako elikagaietarako animalia espezie bakoitzari hazkuntza-baldintza batzuk ezarri behar zaizkiola. Halaber, azken urteotan araudi berriak jarri dira indarrean hainbat espezierentzat (besteak beste, txerriak eta hegaztiak), batik bat instalazioei eta hazkuntza-baldintzei dagokienez.

Aldi berean, araudi horrek xedatzen du **oilaskoen eta txerrien zaintzaileek arloko prestakuntza jaso behar dutela, gutxienez 20 orduz**. Lanabes hori prestakuntza-ekintzetarako lagungarri izan daiteke.

[INFOGRAFIA](#)

Esne-behien ustiategi txikien ongizatea aztertzen du EFSAk 14/12/15

[Galdeketa](#) Europar Batzordeak (EB) EFSARI egindako eskaeraren ondorioz sortu da; zehazki, **esne-behien ustiategi txikien definizioa eta kategorizazioa berrikusteko eskatu dio**, ustiategi txikietako esne-behien ongizateari buruzko zientzia-irizpen bat egin eta argitaratzeko. 2015ean argitaratuko da.

Orain arte, horri buruz egindako lana [EFSAREN AHAW Panelaren agiri bat](#) da, besteak beste, hauek jasotzen dituenak:

1. Lan-taldeko kideek EBren eskaeraz egindako interpretazioa;
2. Europako behi-biztanleriaren ikuspegi orokorra;
3. Herrialdeetako esne-behien ustiategien egitura eta tamaina.
4. **"Ustiategi txikia"** edo "eskala txikiko abeletxea" definitzen duten kontzeptuak: **75 behiko tamaina**; zenbait **artzaintza-sistema**; **langileen % 80 baino gehiago familiakoa** izatea; **tokiko arrazak**; **ziurtatze-sistema** (ekoizpen ekologikoa, Jatorri Izendapen Babestua, Adierazpen Geografiko Babestua, Espezialitate Tradizional Bermatua).

Taldeek zein norbanakoek parte har dezakete. Proposamenak igortzeko epea **2015eko urtarrilaren 30ean amaituko da**.

[Galdeketa](#)

[Gaiari buruzko informazio gehiago](#) - EFSA

Gaixotasun emergenteak Europan 14/12/01

Gaixotasunen Prebentziorako eta Kontrolerako Europako Zentroak (ECDC) txosten bat argitaratu du, Europan 2009-2012 epean hainbat gaixotasun emergenteren eta bektoreen bidez transmititutako gaixotasunen egoera epidemiologikoari buruz.

Zenbait datu garrantzitsu:

1. **Q Sukarra - Espainian**, kasuen kopuruak **behera egin du 2008az geroztik**:

Q Sukarra Espainian

2008	2009	2010	2011	2012
119	34	39	33	58

2. **Akainek transmititutako entzefalitisa** - Gizakien arteko kasuen kopuruak **ia % 400 egin du gora eremu endemikoetan, azken 30 urteotan**. Arrisku-eremuak hedatu egin dira eta foku gehiago atzeman dira.

3. **Malaria** - Jakinarazitako malaria-kasuen kopurua **egonkor mantendu egin da azken urteotan Europan**. Urtean kasu bat atzematen da 100.000 biztanleko.

Datu horiek **EBko estatu kideei igorri zaizkie, eta herrialdeetako Zaintza Epidemiologikoko sistemei dagozkie**. Guztira, garrantzi epidemiologikoa duten **52 gaixotasun transmitigarri** biltzen dituzte. Gaixotasunen artean honako hauek aipa daitezke: Malaria, Izurria, Q Sukarra, Nafarrerria, akainek transmititutako Entzefalitisa, Sukar Hemorragiko Biralak, Dengearen Sukarra, Ebolaren eta Marbhurgen Sukarra, Rift Haraneko Sukarra, Niloko Mendebaleko Sukarra eta Sukar Horia.

Q SUKARRA

1. **2012an, gizakien** arteko kasuen kopuruak **% 17 egin zuen behera**, 2011. urtearekin alderatuz gero. Beherakada horrek aurreko urteetako joerari eutsi zion.
2. 2012. urtean jakinarazitako kasu guztien % 65 Frantzian, Herbehereetan eta Alemanian jakinarazi ziren.
3. **Animaliei dagokienez**, 22 estatu kideren txostenek adierazten dute **Coxiella burnetii bakterioa oso hedatuta dagoela EBn**.
4. Kaltetutako animalia gehienak **behiak, ardiak eta ahuntzak** izan ziren.

[Taula: Q Sukarraren kasuak \(2008-2012\)](#)

AKAINEK TRANSMITITUTAKO ENTZEFAELITISA

Akainek transmititutako entzefalitisa osasun publikoko arazo bihurtu da Europan, eta **derrigor jakinarazi beharreko gaixotasuna da EBn 2012az geroztik**. Hortaz, 2012ko datuak ECDCk egindako inkesta bateko datuekin erkatzen dira.

1. Adinaren eta sexuaren arabera banaketak garbi uzten du **batez ere 45 uretik gorako gizonak kutsatzen direla**.
2. Datuek nabarmen uzten dute gaixotasuna urtaroen arabera dela, eta **udako hiletan atzematen dira kasu gehien**.
3. Batez ere **Ixodes ricinus** espezieko akainek transmititzen dute gaixotasuna, eta **oso hedatuta dago Europan**. Nahiz eta Entzefalitisak kutsatutako akainak zenbait arrisku-eremutan eta arrisku-eremu horien barruan baino ez egon, oso akain gutxi dira birusaren eramaileak (% 0,1-5)
4. Honako hauek dira gaixotasun hori izateko arrisku handiena duten herrialdeak: **Austria, Txekiar Errepublika, Estonia, Finlandia, Alemania, Hungaria, Letonia, Lituania,**

Polonia, Eslovakia, Eslovenia eta Suedia.

[Taula: akainek transmititutako sukarraren kasuak \(208-2012\)](#)

Lotura honetan aurki daiteke txosten osoa: [Txostena](#)

Ireki da Era-net ANIHWaren ikerketa-proiektuetarako 3. deialdia 14/11/24

Era-net ANIHWaren partzuergoak iragarri du **animalien osasun- eta ongizate-arloan ikertzeko proiektuen hirugarren deialdi** transnazonala abiaraziko dela.

2014ko azaroaren 17an ireki zen aurre-proposamenak aurkezteko epea eta 2015eko otsailaren 12an itxiko da. 16 herrialdetako 20 erakundek hartu dute parte finantzaketan, 10 milioi euroko aurrekontu osoarekin.

Hona hemen aukeratu diren gaiak (topics):

1. Gaixotasunen kontrola eta zaintza. Nagusiki, honako alderdi hauek kontuan hartuta: zaintza aktiboa, gaixotasunen dinamikaren modelizazioa, bektoreen bidez transmititutako gaixotasunak, txertatzea eta basoko bizitzako gordailu gisa duten eginkizuna.
2. Gaixotasunak animalien ekoizpenean. Nagusiki, honako alderdi hauek kontuan hartuta: infekzioen dinamika ganadu-ustategietan eta mikrobio eta parasitoen aurkako tratamenduak.
3. Animalien ongizatea. Nagusiki, honako alderdi hauek kontuan hartuta: datu-baseak eta erregistro automatikoko sistemak eta ikerketak esnetarako ganaduan, txerrietan, gizentzeko oilaskoetan, oilo erruleetan eta arrainetan.

Hona hemen hiru (3) gaietan sartutako animalia-espezieak: behiak, txerriak, eskortako hegaztiak, ardiak, ahuntzak, zaldiak, arrainak, erleak eta beste espezie txiki batzuk; besteak beste, untxiak.

[Informazio gehiago](#)

Oso Patogenoa den Hegazti-gripearen agerraldiak EBn 14/11/19

2014ko azaroaren 6an, agintari alemanek aditzera eman zuten A birusaren (H5N8) Oso Patogenoa den [Hegazti-gripearen](#) (IAAP) agerraldia gertatu zela indioilarren hegazti-ustategi batean.

Geroago, 2014ko azaroaren 16an, H5N8 azpi-motako IAAP atzeman zen Holandan, oilo erruleen haztegi batean. Ondoren, egun horretan bertan, H5 azpi-motako IAAPren agerraldia berretsi zuten

ahateak hazteko Ingalaterrako (Erresuma Batua) ustiategi batean.

Kaltetutako hiru estatu kideek berehala hartu dituzte neurriak, hegazti-gripea kontrolatzeari buruzko EBren legeriarekin bat etorritz. Hauek dira neurri nagusiak:

- Kutsatutako ustiatégian zeuden hegaztiak hil eta modu seguruan desagerraraztea, eta ondoren ustiatégia garbitu eta desinfektatzea.
- Eremuak (babestu eta zaintzeko eremuak) ezartzea fokuari inguruan. Eremu horietan, eskortako hegazti eta hegazti-produktu guztien mugimendua mugatua da.
- Ikerketa epidemiologikoak egitea birusaren iturri posiblea identifikatzeko.

Lehen aldia da H5N8 birusa Europan atzeman dena.

Dena den, birus hori lehenago atzeman da Asiako hego-ekialdeko basa-hegaztietan, eta zenbait agerraldi eragin ditu Hego Koreako eta Txinako hegazti-haztegietan. Birus horrek basa-hegaztiak subklinikoki (sintomarik erakutsi gabe) kutsatzeko gaitasuna du, eta horrek areagotu egiten du agerraldiak sortzeko arriskua, Hego Korean ikusi den bezala.

Oraindik ez dago argi birusa nola sartu den Europako hegazti-ustiatégietan.

Beste alde batetik, Gaixotasunen Prebentziorako eta Kontrolerako Europako Zentroak (ECDC) uste du osasun publikorako arriskua oso txikia dela, orain arte munduan ez delako giza infekziorik agertu birusaren andui horrekin. Arriskuan egongo lirateke, nagusiki, hegazti gaixo edo hilekin harreman zuzena duten pertsonak, esaterako, nekazariak, albitariak eta hilketan aritu diren langileak.

Era berean, Elikagaien Segurtasuneko Britainiako Agentziak (FSA) ohartarazi du hegazti-gripea elikagaien bidez hartzeko arriskua txikia dela. Hegazti-gripearen andui batzuk gizakiei transmititu ahal zaizkie, baina oro har, oso kontaktu estua behar da bizirik dauden hegazti kutsatuen eta gizakien artean. Segurua da eskortako hegaztiak eta behar bezala prestatutako hegazti-produktuak jatea, arrautzak barne.

Informazio gehiago:

[Europako Batzordearen oharra](#)

[Hegazti-gripeari buruzko informazioa - EE](#)

[EBn 2014an eginiko azterketak](#)

[ECDCren oharra](#)

[IAPPren fitxa Erresuma Batuan - OIE](#)

[FSaren prentsa-oharra](#)

[Hegazti-gripeari buruzko fitxa - ELIKA](#)

Europak ohantzea ustategian erregai modura erabiltzea baimendu du 14/09/01

Joan den ekainaren 4an, Europako Batzordeak [592/2014 Araudia](#) argitaratu zuen, [142/2011 Araudia](#) aldarazten duena, animalien azpi-produktuak kudeatzeko osasun-neurriei buruzkoa.

Aipatutako aldaketaren arabera, joan den **uztailaren 15az geroztik ohantzea (hegaztiak hazi diren zorua) erabil daiteke erregai legez, abeletxean aldez aurreko eta in situ tratamendurik gabe.**

Oilo-gorozkiak erregai legez erabiltzeko, zenbait baldintza bete behar dira, hala nola, nolako hauek:

- Erretze-plantak **agintaritza eskudunaren baimena izan behar dute.**
- Erabiliko den ohantze zaharra **azalera gogor eta ondo drainatuaren gainean biltegitatu** behar da.
- **Animaliak ezin izango dira bertara sartu.**
- **Hondakinen igortzea** ahal beste murriztu beharko da.
- Higiene-neurrien artean ohantzea biltegitatzen den lekutik eratorritako **hondakin-uren maneiatzea** jaso behar da.

Sektorearen zati batek neurri hori optimismoz jaso badu ere, azaldu egin du osasun-arriskua eragin daitekeela aurreko ekoizpeneko hegazti sorta baten hondakinak hazkuntza berria abiarazten den nabearen alboan metatzean, arestian aipatutako baldintzetan eskatzen denaren ondorioz.

Zaldien mugimenduei buruzko txartel berria 14/07/11

Uztailaren 4an, Ministroen Kontseiluak Errege Dekretu bat onetsi zuen, **zaldien mugimenduei buruzko txartela** sortzeko. Txartel horrek ordeztu egingo ditu mugimenduei buruzko osasun-agiri ofizialak, baldin eta **mugimenduen xedea honako hauek badira:**

1. **Turismoa, olgeta, kultura edo larreen aprobetxamendua.**
2. **Kirol- edo morfologia-lehiaketak.**

Horretarako, zaldiek 30 egun baino lehenago itzuli behar dute jatorrizko ustategietara, eta ez da animaliaaren titularra aldatuko.

Txartela borondatezkoa izango da, eta autonomia-erkidegoan animalien mugimenduaren arloan eskuduntza duen organoak edo eskuordetzen duen organoak emango du.

ZMT eskuratzen ez dutenek gaur egungo betebeharrak izango dituzte, osasun-agiri ofizialei dagokienez.

[MAGRAMaren prentsa-oharra](#)